

A Habsburgok felemelkedése és a katolikus megújulás

**NOBODY EXPECTS THE SPANISH
INQUISITION!**

A spanyol abszolutizmus

- 1492 után: nagyhatalommá vált Kasztília + Aragónia + Amerika felfedezése
- **I. (Habsburg) Károly** (1516-1555) kerül németalföldről a spanyol trónra (NRCS-ként V. Károly): - zsoldossereg kialakítása
- **abszolutizmus kialakítása** - visszaszorította a rendeket – az **inkvizíció segítségével**, az uralkodó feltétlen hatalommal rendelkezett
- a gyarmatokról (Amerikából) rengeteg arany áramlik be => megemeli az árszintet => jobban megéri behozni a termékeket, mint itt előállítani

- a gazdaság nem fejlődik, az arany kiáramlik az országból
- Habsburgok: minden európai háborúba bekapcsolódnak => adókat vet ki a lakosságra

**Azt gyanítod,
hogy eretnekség?**

Igen

Nem

**Valószínűleg
eretnekség**

**Hát, nem vagy
túl jó inkvizítor**

A Habsburg – Valois párharc

- I. Károly sp. kir. s egyben **V. Károly NRCS**
↔ **I. (Valois) Ferenc (a képen)** francia király: Itáliában háborúznak
- 1526: cognaci liga (Fr.o.+ Velence+Milánó+Firenze+pápa)

↔ Habsburgok

- I. Károly lemond a trónról (1555), a spanyol trónra fia kerül: II. Fülöp, a NRCS trónt kisebbik fia I. Ferdinánd kapja
- **II. Fülöp** (a képen, I. Károly fia, 1556-1598): abszolút hatalmát a központi hivatalokon (tanácsok) keresztül gyakorolta, az államtanács hangolta össze munkájukat (Escorial, 18.o.)
- **1571 – Lepantó-i csata (Görögország partjainál):** II. Fülöp, Velence és a pápa segítségével megállította az oszmánok előretörését a Földközi tengeren

Spanyolország hanyatlása

- Gyarmati kincsek beáramlása – főleg arany

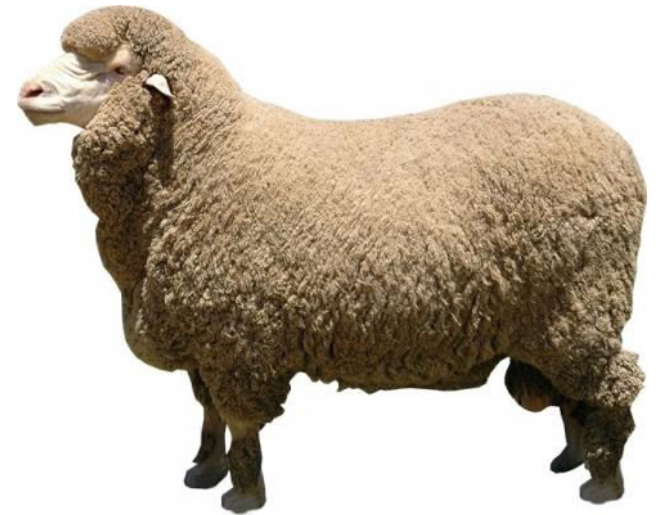
- Nem érdemes termelni – ezért a termékeket importálják külföldről a sok arany fejében

- Az ipar és a mezőgazdaság hanyatlása, helyette legelők, juhok tartása – gyapjú

- A munkanélküli parasztok kivándorlása a gyarmatokra.
- A zsoldoshadsereg fenntartása miatt magas adók ---> hanyatlás

Merino juhok

Az ellenreformáció és a katolikus megújulás

Ellenreformáció - Katolikus megújulás

➤ A katolikus hívek száma csökken

de a katolikus egyház ellenáll a reformoknak

☞ mozgalom indul az egyház megtisztításáért

➤ Róma támogatja az új mozgalmat

☞ III. Pál pápa

✿ világi hatalmát, pénzét, diplomáciáját

felhasználva az élére áll a folyamatnak

➤ Fő cél: a hívők visszaszerzése, a főurak térítése - a vallásbéke alapján tőlük függ a jobbágyság vallása is, továbbá a műveltség emelése

III. Pál (1534-49)

az utolsó reneszánsz, és az
első ellenreformációs pápa

*** 1540. Jézus Társaság létrehozása

További lépések

☞ Loyolai Ignác az alapító (jezsuita rend)

- ✱ katonai rend, hierarchikus viszony,
- ✱ élén a fekete generális
- ✱ az oktatás fontossága

☞ 1542 - Szent Hivatal néven

- ✱ Az inkvizíció újbóli felállítása

☞ Index összeállítása - 1559

- ✱ A tiltott könyvek jegyzéke ----->

☞ Tridenti Zsinat (1545-1563)

- ✱ Orvosolják a sérelmeket

A reformok eredményeként a reformáció terjedése megállt

Loyolai Szent Ignác

Máglyahalál

A jezsuita rend
címere

Giordano Bruno

Olasz dominikánus szerzetes, a heliocentrikus elmélet vallója, továbbá, hogy a távoli csillagok „napok”, amik körül bolygók lehetnek

és kínzása.
Később
máglyahalált
halt.

A Tridenti Zsinat (1545-1563)

tette alkalmassá a katolikus vallást,
hogy méltó ellenfele legyen a
reformációnak

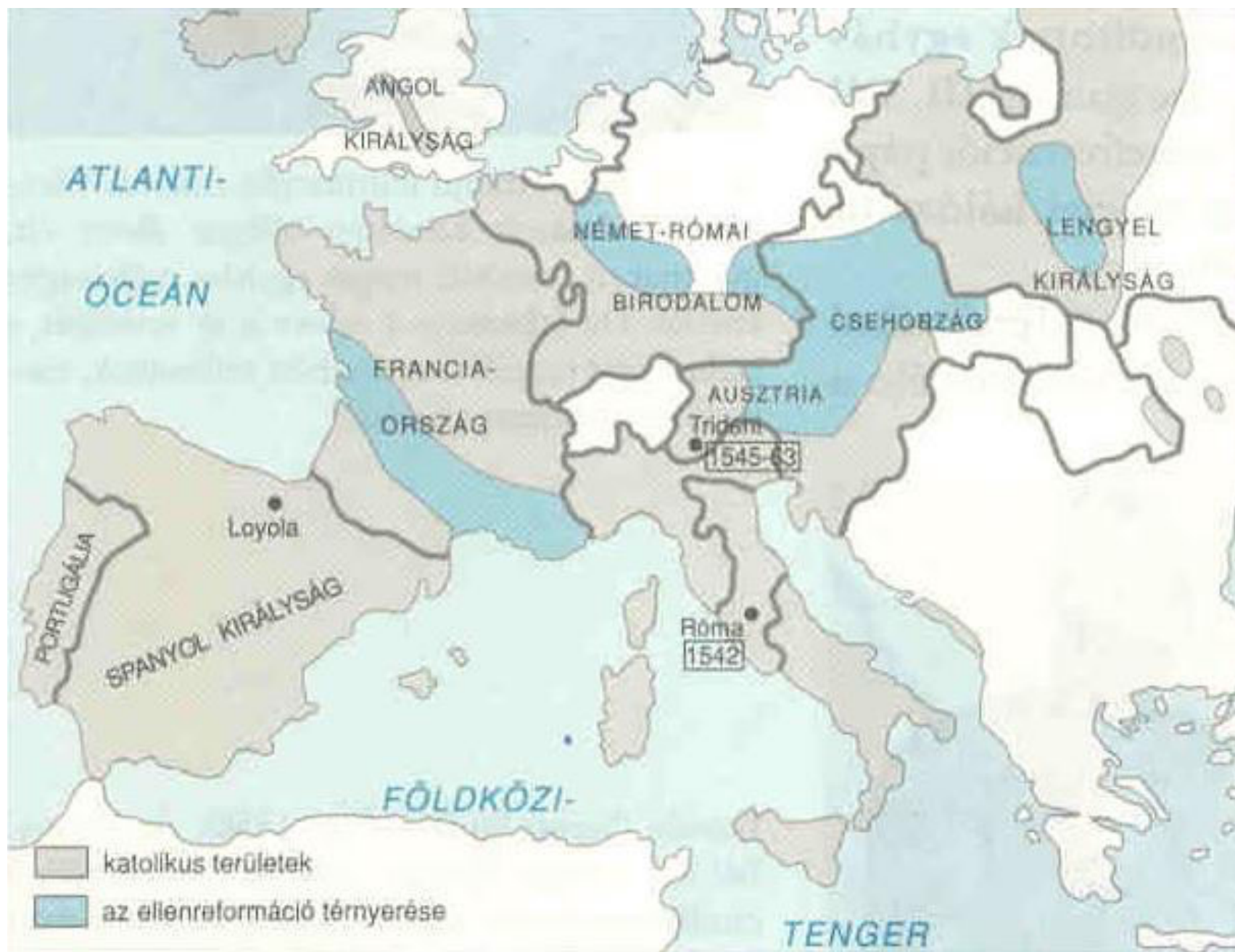
A zsinat a szolgálatot, a **lelki gondozást** nyilvánította a papság elsődleges feladatává. Ezért kötelezte a főpapokat, hogy egyházmegyéjükben tartózkodjanak, s folyamatosan **ellenőrizzék papjainak munkáját és erkölcsét**. Elrendelték a papneveldek felállítását, s minden tekintetben **megszigorították az egyháziak fegyelmét**. A **pápa egyházfőségének** elismerését, az **alapvető dogmák** elfogadását továbbra is megkövetelték.

A kálvinizmus térhódítása

... és az ellenreformáció (katolikus megújulás) sikerei

A Barokk

- Katolicizmus megújulása ⇒ **új stílus születik**

a barokk művészet

- A XVI. sz. eseményei: reformáció, vallásháborúk

∞ a reneszánsz embert és a művészt a hit felé fordítja

- Az egyház is ösztönözte az új stílust, amely
  - ✻ az **érzelmekre, érzésekre hat**
  - ✻ **illúziót kelt,**
  - ✻ monumentalitása, gazdagságaa hit erősítését, a meggyőzést szolgálja
- Támogatják ebben a katolikus fejedelmek és főurak is

Köszönöm a figyelmet!